

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2009. DECEMBER XX. ÉVFOLYAM 23. SZÁM

Adventi Krisztus-várásunk

Az első karácsony, amikor az adventi koszorú az áhítatos várakozás részévé vált, 1860-ban volt. A berlini árvaházban Johann Heinrich Wichern evangélikus lelképásztor az ünnep előtt gyertyákkal díszített kör alakú, abroncsos csilláron jelezte a még karácsonyig hátra lévő idő múlását

Íme az ajtó előtt állók és zörgetek, ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok és ő envelem. (Jel 3,20)

Advent a Krisztus-várás ideje. Várakozásunkat mégis az határozza meg, hogy Ő velünk van, amint megígérte: „Én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig”. Ezt a hívó ember érzi és át is éli mindennap. Megvallom én is, átélem úgy a család, mint a gyülekezet közösségében. Mégis igaz az Ige: „Íme az ajtó előtt állók és zörgetek...” és igaz ez minden napunkra, minden óránkra. Miért? Azért, mert Ő újra és újra helyet követel szívemben, be akar avatkozni életembe és minden dolgomba. Kezébe akar venni, irányítani és vezetni akar. Úr akar lenni akaratom, értelmem és érzelmeim felett. Kinyitom-e az ajtót? Akarom-e, hogy életem Ura legyen? Mert Ő ezt akarja, és most akarja, amint mondja.

A valóságos és hatalmas Isten áll ajtónk előtt és bebocsátást kér. Zörgetésével ennek az akaratának ad nyomatékokat. Nem követelők, nem dörömböl, nem kiált, nem is feszítgeti erőszakkal az ajtót, csak zörget csendesen kivétel nélkül mindnyájunk szívén. Vegyük észre, halljuk meg kopogását, csendes,

szelid szavát. Sokszor és sokféleképpen kopogott már, sokszor kért bebocsátást, talán egy betegség által, ilyen-olyan próbákon keresztül, lelkiismeretem, külső-belső jelek, a mások szomorú, vagy örömteli esetei által, de most ígéje által szól. Fogadjatok be életetekbe, családotokba, gyülekezetetekbe. Testvéreim, ne elégedjünk meg azzal, hogy valakik készségesen megteszik, nekünk is személyesen meg kell tennünk. Személyesen kell kitárnunk életünket előtte. Hallod-e, amint zörget és tudod-e, hogy amíg zörget a te döntésedre vár?! Vagy már eldöntötted? Ha igen, jól döntöttél? Lehet rosszul is dönteni, úgy hogy továbbra is zárva tartjuk szívünket. Így is dönthetünk, csakhogy így üres marad a szívünk, tartalmatlan, értelmetlen, céltalan az életünk. Marad minden a régi. Sőt, még inkább megterheljük magunkat, boldogtalanná tesszük az életünket, de még a környezetünkben élőkét is. Eljártszuk üdvösségünket, az örök halál vár reánk. De ha meghalljuk szavát, ha helyesen döntünk, megnyitjuk az ajtót és befogadjuk Őt minden megváltozik, minden jóra fordul, boldogok leszünk és örök életet nyerünk.

JÓZSA FERENCZ

FOLYTATÁSA A 4. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

Az elfelejtett várakozás

NAGYON SZERETEM az adventet. Szeretem azért, mert ezzel az ünnepel mindenki tud valamit kezdeni. Hiszen ebben a szóban: várakozás nincsen semmi elvont, életidegen. Mindenki pontosan tudja, mit jelent hiányban élni. Várni egy vendéget, végtelen hosszúnak tűnő sorban állni és várni valakire, aki ügyemet elintézi, várni a gyógyulásra, várni egy gyermeket, és várni-várni mindig valamit. PONTOSAN EL tudjuk helyezni ebben az állandó érzésben a Biblia üzenetét, hogy ez a sok várakozás mind egy nagy sóvárgásnak a jele. Annak, hogy hiányzik ebből a világból valami, hogy ez az egész élet valahogy itt nem teljes és tökéletes, valami vagy valaki kell. Ebben a teljesen világos sokismeretlenes egyenletben mégis milyen nehéz meglátni és megérteni a megoldást. Mintha ez a nagy hiány inkább egyre jobban összekuszálna minket.

AHOGY EZEN gondolkodtam eszembe jutott egy másik szó: vágyakozás. Korunk szinte csak erről szól: Vágyakozzál mindig valami más, jobb és szebb után. Neked nem jó így, szükséged van egy utazásra, egy mosógépre, egy csokoládéra, telefonra, egy jobb állásra, erre-arra, mert az hiányzik az életedből. És miközben vágyainkat doppingolják tudvatatlanul, elfelejtünk várakozni. Vágyunk a jobbra, gondjaink megoldására, add Uram Isten, de rögtön. Már-már úgy tűnik, létezhet egy olyan állapot, amikor minden jó, minden tökéletesen a helyén van, plakátmosoly az arcomon és úszom a boldogságban, hiszen minden vágyam teljesült. Holott minden vágy új vágyat szül. Csak akkor lehetek boldog, ha a hiányban is az tudok lenni.

TALÁN SOKAN azért sírják vissza az elmúlt évtizedeket, mert egy állandó, kötelező hiánnyal kellett élnünk, tudtuk, hogy nincs ez-az és nem is lesz, de egy idő után nem is vágytunk rá. Most viszont azzal kell élnünk, hogy elvileg minden van. A lehetőségek tárházát végtelennek, és a magunk helyzetét rémesen szűkösnek érezzük.

EBBEN AZ életérzésben tanácsolja a Biblia, a hiánnyal élve láthatod meg egyedül a valódi értékeket.

VÁROM AZ Urat, mondja a zsolnáíró, aki elemi vágyakozással szeretett volna a gödörből kikecmeregni. Tudom, hogy eljön, bízom benne, és addig ebben a hiányban élek. Nézem a derengő ég alját, és tudom, a hajnal nem siet és nem is késik. Valami megváltozott bennem, mert már nem a sopánkodás sóhajait hallom lelkemben, hanem valami bizalmas hívást: Te, aki egyszer e világra teremtettél, jöj el, legyél közel, mert várlak, jobban, mint a gyógyulást, a sor végét, gyermekemet, vagy bárki és bármi mást.

FEKETE ÁGNES

„Legyetek azért atyámfiai béketűrők az Úrnak eljöveteleig. Ime a szántóvető várja a földnek drága gyümölcsét, béketűrővel várja, míg reggeli és estve esőt kap. Legyetek azért ti is béketűrők, és erősítsétek meg szíveteiket, mert az Úrnak eljövele közel van. Ne sóhajtozzatok egymás ellen, atyámfiai, hogy el ne ítéltessetek: imé a Bíró az ajtó előtt áll. Például vegyétek atyámfiai a szenvedésben és béketűrőben a prófétákat, akik az Úr nevében szóltak. Imé boldogoknak mondjuk a túrni tudókat. Jóbnak türesét hallottátok, és az Úrtól való végét láttátok, hogy igen irgalmas az Úr és könyörületes.” (Jak 5,7-11)

Jakab apostol látva környezete és kora hiányosságait körlevelet fogalmazott meg, hogy a keresztyéneket arra biztassa, hogy az ige cselekvőivé váljanak a mindennapi életben.

Először is figyelmezteti olvasóit arra, hogy az Úr másodszor is meg fog jelenni a földi világban, közel van az ő dicsőséges eljövele. Másodszor pedig azt hangsúlyozza, hogy az Úr visszajövetelét türelmesnek kell lennünk.

Mit jelent keresztyénként türelmesen élni?

Jakab utal arra, hogy a tavaszi és őszi esőt, amely nagyon fontos ahhoz, hogy aratás legyen, a földműves Istentől várja és kapja ajándékba, Isten kegyelemből kapja, hogy áldás legyen a vetésen, a növekedésen. A földműves azt is tudja, hogy Isten áldása csak akkor marad áldás, ha előbb elvégezte saját munkáját, ha a földet felszántotta, ha a magot elvetette, ha aratás után a földet megtakarította.

PILINSZKY JÁNOS

A várakozás szentsége

Mire is várakozunk ádvent idején? Jézus születésére, arra, hogy a teremtett világban maga a teremtő Isten is testet öltson. *Arra várakozunk, ami már réges-régen megtörtént.*

Ez a magatartás, ez a várakozás nem új. A felületen az ember köznapi életét mindenkor könyörtelenül meghatározza az idő három – múlt, jelen és jövő – látszatra összehétközhetetlen fázisa. A felületen igen. De nem a mélyben. Ott, a mélyben mindig is tudta az emberiség, hogy tér és idő mechanikus határait képes elmosni a minőség, a jóság, a szépség és igazság ereje. Elég, ha a nagy drámákra vagy a nagy zeneművekre gondolunk, melyek titokzatos módon attól nagyok, hogy többek közt alkalmat adnak arra is, hogy a jövőre emlékezzünk és a múltat várakozunk.

A minőség ideje időtlen. Amikor Bach passióját hallgatjuk: *honnét szól ez a zene? A múltból? A jelenből? A jövőből?* Egy bizonyos: mérhetetlenül több, mint kegyeletes megemlékezés és sokkalta több, mint reménykedő utópia. *Egyszerre szól mindenfelől.*

A LÉLEK CSENDJE

Ne csüggedj, az Úr érkezik, veled van!

Jakab amikor azt írta, hogy legyünk türelmesek, mint a földművelő munkavégzés közben, arra utal, hogy nekünk emberileg minden földi dolgot el kell végeznünk azért, hogy Isten legyen mit megáldjon, hogy a növekedést adó Úr legyen mit gyarapítson. A keresztyének nem kerülhetik a munkát, csak azért, mert várják az ő Uruk visszajövetelét, sőt szüntelenül, kitartóan a gyümölcserés és az aratás áldásában reménykedve a rájuk váró és bizott földi munkát el kell végezzék.

Jakab arra is biztat minket, hogy erősítsük meg szívünket. Kicsoda erősít minket és mivel? Egyedül az erős Isten, Lelke által képes erősíteni, a lelki életet kell erősíteni, az Igével! Nem elég a testi erősítés (sport, gyógyszerek) nem elég csak a pénz ereje, a lelket kell erősíteni igazi lelki erővel, lelki táplálékkal.

Jakab apostol szerint, aki Isten ereje által erősíti a lelkét, az ne panaszkodjon embertársaira, ne zúgolódjon ellenük, ne szólja meg a másikat, akár hitélete, akár munkája terén, mert nem ő kell ítéletet mondjon, hanem az igaz Bíró, akinek eljövele közel van, akit várunk.

A türelmes munkálkodásban, a szív megerősítésében a próféták adtak példát, akik még a szenvedést is túrték, de példa Jób is, aki állhatatos maradt mindvégig, reményét soha sem veszítette el irgalmas és könyörületes Urában. Jakab apostol boldog-

nak nevezi azokat, akik túrni tudtak szenvedéseik ellenére a megpróbáltatásokban is, mert mindvégig bíztak Istenben, erősítették lelküket Isten igéjével. Nekünk nemcsak akkor kell az Urat áldanunk, amikor nincsenek különösen nagy nehézségeink, szenvedéseink, hanem akkor is, amikor megpróbáltatásokban vagyunk, amikor türelmetlenül mi magunk siettetnénk sorsunk alakulását, problémáink rendezését, Isten iránti bizalom nélkül.

Advent van, az Úrra tekintünk, eljöveteleire. Krisztusunk boldognak akar nevezni téged. Légy türelmes, kitartó, állhatatos munkavégzésedben, erősítsd lelkedet Igével, kérj erőt Istentől. Várd Isten áldását, ahogyan a földművelő az esőt, időt, energiát ne panaszkodással és ne embertársaid elleni zúgolódással töltsd, hanem szolgálattal. Ha az advent szenvedésben, próbában talált, ne csüggedj, az Úr érkezik, veled van. Boldog vagy, ha túrni tudsz bánatban, teherhordozásban, mert Krisztus a reménységed.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

JUHÁSZ GYULA

A Várta

*Fölégettem az összes hidakat,
Egyedül állok örök ég alatt.*

*Nem kell a kincs és nincs már szerelem,
Csak a magány és szegénység van velem.*

*Nem lázadok már és nem álmodom
És nem sírok a földi romokon.*

*Meghaltam sokszor és nem élek én.
De mindenkinek bánata enyém.*

*Jövő minden reményét ringatom,
Mint a vihart és fészket a falomb.*

*Így állok örök békességbe már
S az Istent várom, aki földre száll.*

(Új Ember, 1975. december 14.)

ELMENT A ZSÁKOSEMBER

Tolnay Tibor emlékére

Egy művész a műveiben él tovább. Tudom, hogy igaz a mondás, mégis, hiányzik az ember!

Végignézek szobám falán és most, Tibor elmenetele után tudatosul bennem, hogy egy kiállításnyi Tolnay-kép van a birtokomban.

Nem volt családban olyan esemény, nem múlt el úgy ünnep, hogy ne jelent volna meg szerényen, hóna alatt egy képpel: én ezt tudom ajándékba adni. Először a szemmagasságig, aztán egyre feljebb, a plafonig értek a képek és költöztek be a parókia falai közé elsősorban közös szerel-

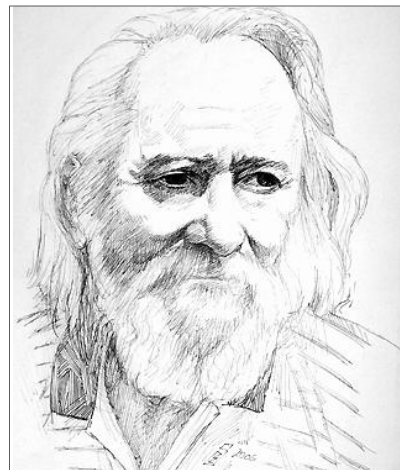

Tolnay Tibor Körösparti fák című alkotása

műnk, a régi Várad emlékezetes épületei, egy-egy utcasarok, egy sétatny, a folyó. Jól megférnek egymás mellett a Székelyföld, a Hargita tiszta levegőjét árasztó képekkel. És minden képen ott a tanú, ami aláírásnál is jobban bizonyítja, hogy az alkotó: a zsákosember. Az ember, aki soha nem teszi le zsákját. Soha sem főszereplő, központi alak. Csak úgy ott van mindenütt. Rácsodálkozik az Isten alkotta szépségekre és az ember építette csudavilágra. Közben viszi minden-hova kevés motyóját, az életlen át összeválogatott, a legfontosabbakat.

Mi lehet a zsákban? Mit gyűjtögetett bele Tibor? Mindenképpen emlékeket, becsületet, emberséget, szerelmet és szeretetet, áldozatkészséget, nagylelkűséget, de nem utolsó sorban hitet. Nem volt olyan jótékonyági alkalom, amiről ha tudomást szerzett, ne ajánlott volna fel a magáéból valamit a jó cél érdekében. Elsők között érkezett a templomba és minden vásár- és ünnepnapon gyarapította a zsákját lelki elemőzsiával.

Aztán elfaradt és nem meghalt, hanem elment. Vitte a zsákját, hogy letegye az előtt, Aki azt ígérte, hogy átveszi terheinket.

Várad festője, a zsákosember. Seifried Zoltán grafikája

Ott nekünk nincs semmi érdemünk, de van örök boldogságunk. A zsákosember elment a mennyekbe, eliziumi tájokban gyönyörködni, maradandó várost nézni és ránk hagyta képeit, hogy emlékezzünk rá. Veszem hát a magam zsákját és megyek tovább és viszem emlékéit. Pihenj, zsákosember! Nem felejtünk!

SÁNDOR LAJOS

Kettős ünnep Szilágylompérton

November 1-je fagyos-napos őszi délutánján Szilágylompérton is – mint minden más településen – mindenki a temetőkerthe sietett. Ideje volt a sírásnak, a fájdalmas emlékezésnek, a csendes beszélgetéseknek és imáknak. De ugyanakkor eljött az ideje az örömmek és az ünneplésnek is. No, nem azért, hogy a gyász és emlékezés meghitt pillanatát megtörje, hanem azért, hogy megvigasztalja a megtört szívűeket.

A református egyházközség ravatalozójának felavatására és a település történetét összefoglaló könyv bemutatására került sor. Két maradandó érték, amelynek üzenetei magukért beszélnek: voltunk–vagyunk–leszünk. Ezt hirdeti a ravatalozó homlokzatán olvasható felirat is: Feltámadunk!

Az ünnepség Lukács József esperes igehirdetésével kezdődött, aki a Mt 8,1-3 alapján arról beszélt, hogy a lompértiak valahányszor a hegyre, a temetőkerth felé, a ravatalozóra tekintenek, mindig lássák a hegyen lévő Krisztust, aki lejön a hegyről, közeledik felénk, hogy megtisztítson és üdvözítsen. Itt lesz a hely és a lehetőség arra, hogy Jézus elé boruljunk, és gyógyulást, vigasztalást kérjünk tőle.

Az igehirdetés után a gyülekezetünk énekara szolgált verssel és énekekkel. Ezután jómagam köszöntöttem az egybegyűlteket, vendégeket és helybelieket egyaránt. Mindenkinek a figyelmébe ajánlottam a ravatalozó homlokzatán olvasható feliratot.

A feltámadás reménységét hirdeti a lompérti ravatalozó

Feltámadunk! Ez azt hirdeti mindazoknak, akik itt megállnak, hogy ez a hajlék nem a holtak háza, nem a végső út hirdetője, ahol mindennek vége. Ez a ház a jövőre mutat. Ezért én nem ravatalozónak neveztem el, hanem Vigasztalás Házának, a Remény Házának. Itt mindenki reményt és vigaszt nyer gyászában és bánatában.

Seres Dénes képviselő és Fekete Szabó András szenátor is köszöntötte az ünneplőket. Amikor egy közösség építkezik, jövőt épít; még akkor is, ha ravatalozót épít. Lompért az elmúlt években sokat építkezett, sok mindent megvalósított, ez azt jelzi, hogy itt jövőben gondolkodó, reményteljes magyar közösség él. Egy ilyen közösséget pedig támogatni kell. Ezt meg is tették képviselőink, hiszen közbenjárásukkal sikerült kormánytámogatást szerezni a ravatalozóra. Köszönjük!

Dr. Seress Klára sarmasági családorvos is gratulált a lompértiaknak, hogy egy korszerű, az európai uniós normáknak megfelelő ravatalozót építettek. Bár nem könnyű elfogadni és hozzászokni ahhoz, hogy halottainkat nem otthonról temetjük majd ezután, hanem a ravatalozóból, de el kell fogadni ezt, és később mindenki belátja, hogy sokkal tisztességesebb, higiénikusabb és megfizethetőbb lesz innen a temetés.

Az ünnepség a díszszalag elvágásával folytatódott, majd Lukács József esperes áldást mondott az épületre és a lompérti gyülekezetre.

Az ünnepség ezzel még nem ért véget, hisz következett a Szilágylompért című könyv bemutatása. Horváth József sarmasági történelemtanár beszélt a 200 oldalas könyv tartalmáról. Van benne falu- és egyháztörténelem, hagyományok és szokások, szakszerűen feldolgozott statisztikai adatok, Ady és lompérti kötődései. A könyv végén pedig színes képekben elevenednek meg a falu kincsei, értékei. Múlt, jelen és jövő együttessen ötvöződik benne. Az ünnepségen többen is jelen voltak azok közül, akik írásaikkal közreműködtek a monográfia megjelenésében. A könyvből minden lompérti család kap egy példányt ajándékba, de másoknak is ajánlom szíves figyelmébe.

Így telt Lompérton a november 1-jei fagyos-napos délután. Együtt volt ott öröm- és bánatkönny, derű és sóhaj, fagyos kezek és meleg szívek. Így tudtak ünnepelni Halottak napján az Élők.

SZÖNYI LEVENTE lelkipásztor

Kálvin öröksége (4.)

Az ellenállási tan. Mi történjék akkor, ha az államhatalom zsarnokká válik, mi történjék akkor, ha üldözi hitük miatt az evangéliumi hit követőit? Luther válasza az volt, hogy tűrjék, vagy vándoroljanak ki. Igaz, hogy Luther 1540 táján zárt körben egy igemagyarázat kapcsán változtatott ezen a nézeten és a hitük miatt üldözötteknek a fegyveres ellenállást is megengedhetőnek jelentette ki, ez azonban nem vált közismertté. Kálvin viszont kifejtette, hogy a világi hatóságnak Isten nem csupán jogot, hanem az alattvalóik javának biztosítására vonatkozó kötelességet is adott, ezért Isten rendelését szegik meg, ha zsarnokká válnak és ez érvényes arra az esetre is, ha alattvalóikat evangéliumi hitük miatt üldözik. Az alattvalók az isteni törvényt megszegő világi hatósággal szemben jogosultak az ellenállásra, akár fegyveresen is. Ez az ellenállás azonban lehetőleg a hatóság legmagasabb illetékes szervétől induljon ki, a királlyal szemben a parlament, ha az nem, akkor a legfelsőbb bíróság, vagy valamilyen rangban magas személy, általában a „magisztrátus” részéről történjék. Mindezek tétlensége esetén Isten támaszthat Mózeshez, Gedeonhoz hasonló szabadítókat, akik Isten felhatalmazásával tesznek eleget az isteni törvénynek és akár fegyveresen is rákényszerítik a zsarnokot alattvalói iránti kötelességei teljesítésére, vagy eltávolítják az engedetlen hatalomgyakorlót, kormányzatot és az isteni törvénynek engedelmet állítanak helyére. Ez lett az eszméi, teológiai alapja akkor a francia hugenották, a németalföldi reformátusok, németországi protestánsok és nem utolsósorban a 17. századi magyar szabadságharcoknak és az angol puritánok győztes polgári forradalmának. Béza, Kálvin genfi utóda tovább fejlesztette ezt a tant és ötvözte a katolikus egyházban Kálvin halála után felelevenített ókori zsarnokölési tanal. E szerint a zsarnokot egy merénylet során is meg lehet ölni. 1589-ben egy dominikánus szerzetes erre hivatkozva ölte meg III. Henrik francia királyt, 1610-ben egy jezsuita tőre végzett IV. Henrik francia királlyal, aki 1598-ban – korlátozottan bár –, de szabad vallásgyakorlatot adott a hugenottáknak.

Kálvin és a magyar református egyház

Az eddig leírtak valójában indokolják, hogy a magyar lakosságot miért ragadta magával a svájci, azon belül is sok részben a kálvini reformáció és hogy ezeket az elveket igyekeztek követni. Kivételt képeznek Kálvin egyházalkalmazati elvei, amikre évszázadokig még csak nem is hasonlított a magyar reformátusság egyházszervezete. Évszázadoknak kellett elteltüniük ahhoz, hogy fokozatosan átvegyék őseink a kálvini egyházalkotmány nagy részét, kivételként

azért a püspöki egyházigazgatás napjainkig megmaradt.

Magyarországon a reformáció a német lakosú, vagy részben német lakosú helységeken és a királyi udvarban kezdődött. Ez a lutheri reformációt jelentette. A magyar jog szerint az egyházi ügyekben nem az uralkodó, hanem a patrónusok voltak illetékesek, nem a *cuius regio eius religio* elve érvényesült, mint Nyugat-Európában, hanem a *ius patronatus*. A helységek birtokosai voltak az egyház helyi patrónusai, akik a lelkész alkalmazását, eltartásáról gondoskodtak, a püspöknek csupán be kellett mutatniuk az általuk kiszemelt lelkészt, aki csak kánonjogi kifogást emelhetett, annak hiányában hozzájárulását kellett adnia. A szabad királyi városok és mintegy 200 mezőváros patrónusi joggal rendelkezett, mintegy 600 mezőváros földesúrnak patrónusi joga formális volt, azok polgárai gyakorolták valójában, a földesúr pedig (kellő fizetség fejében) beleegyezett. Ez a magyarázata, hogy a reformáció ellen hozott országgyűlési törvényeknek általában nem volt foganatja.

1529-ben iratkozott be Wittenbergben az egyetemre két magyar, Sylvester János és Dévai Bíró Mátyás. Az 1530-as években terjedt el a lutheri reformáció a magyar lakosság körében. Zwingli hatására is utal egy Conrad Reyss von Ofen nevű (vagy álnévű, Ofen Buda német neve, vagyis magyarul Budai) szerzőnek Zwingli védelmére 1525-ben, Augsburgban megjelent vitairata, de róla egyebet nem tudni. 1548-ban azonban országgyűlési törvény tiltotta az anabaptista és a szakramentárius (sákramentumtagadó) eretnokséget, utóbbin a helvét, azaz svájci reformációt értve, tehát a református reformáció akkor már jelen volt az országban.

DR. CSOHÁNY JÁNOS

ADVENTI KRISZTUS-VÁRÁSUNK

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Azt mondja Jézus: Ha valaki megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok és ő envelem. Nem azt mondja, hogy pénzt hozok, gazdagságot, egészséget, jó üzletet, gond nélküli életet. Nem. Azt mondja: Vele vacsorálok és ő envelem. Ha befogadom, megtörténik a nagy csoda, a nagy fordulat a belső változás. Helycsere történik életemben. Elfoglalja szívem trónját, amit én örömmel engedek át neki, Ő lesz életem Ura, a Gazda és ettől a pillanattól átveszi a vezetést és Ő fog gondoskodni rólam. A Vele való áldott közösségben Ő adja nekem mindazt, amire testi-lelki életemben szükségem van. Vele vacsorálok és ő envelem. Ő biztosítja a kenyeret, az ételt, az italt, ruházatot, gyógyszert, de az Igét, az úrvacsorát, a testvéri közösséget is, egyszóval mindent. Megnyugtát, biztonságot, békeséget, örömet, szeretetet, életet és örök

Tálcium-fellépés Köröstárkányban

„Tied a dicsőség...” Fialatok és idősebbek egyaránt kíváncsian hallgatták a Tálcium muzsikáját

A vasárnap délutáni istentiszteletet követően, a sokak által már jól ismert Tálcium keresztyén ifjúsági zenekar fellépésére került sor Köröstárkányban, október 15-én.

Gavrucza-Nagy Emese siteri lelkipásztor igehirdetése után Szakács Zoltán helyi lelkész köszöntötte a vendégeket a gyülekezet közösségében, majd két megzenésített vers előadásával vezette fel az együttes fellépését.

A mintegy félórás zenei repertoár a Tálcium eddig megjelent albumainak válogatását tartalmazta. A kereséstől a megtalálásig ívelt az elhangzott dalok üzenete, avagy a békeségkereső ember útja a békétlenségből a Krisztusra találásig. A kisimult arcok azt tükrözték célba talált a Tálcium zenei üzenete.

A koncert közös énekléssel zárult, a hallgatók és a gyülekezet tagjainak bevonásával.

F. T.

életet ad. Ugyanakkor ebben a közösségben mi is adhatunk neki. Adhatjuk bűneinket, fájdalmainkat, bánatunkat és minden terhünket. Nem kell egyedül hordoznunk azokat, nem kell aggodalmaskodnunk. Minden gondjainkat Őreá vethetjük és neki gondja lesz reánk. Akik az Istent szeretik, azoknak mindent a javukra fordít. Meglehet, hogy megengedi, hogy bekerüljünk a tüzés kemencébe, de a tűzben velünk lesz, szárnyaival befedezi és megszabadít. Igéjével bátorít. „Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy!” (Ézs 43,1)

Mit jelent adventben élni? Meghallani a szívemen zörgető Jézust, ajtót nyitni, befogadni, átadni neki az uralmat és együtt vacsorázni. Együtt örülni és együtt boldognak lenni, itt és az örökkévalóságban. Végezetül, ezért mondjuk mindnyájan: Jézus, Te eljöttél hozzánk, meghaltál értünk, és mi most itt vagyunk, és készek vagyunk, hogy adventi ajándékként örökre neked adjuk szívünket. Fogadd kegyelmesen. Ámen.

GAZDA ÁRPÁD: REÁLIS LÁTOMÁS (3.)

Népfelkelés Tőkés László ablakából

A konyhán keresztül a belső udvarra néző teraszra rohantunk, ott már elő volt készítve a tűzoltólétra, csupán a fálnak kellett támasztani. A téglakerítésen állt valaki, a négyórai hajnal sötétségben is kivehető volt az alakja. Mínden tudtam már, mászni kezdtem, aztán a félúton megálltam, feladogattam Palinak az előkészített szatyrokat, végül az egyházkasszáat, aztán bemásztam én is. A létrát felhúztuk, de nem fért be a szűk szobába, nyitva kellett hagynunk az ablakot, melyen idétlenül félszeg ferdeséggel kilógott a vége. Azt gondoltam, hogy kintről, egy kötéllel le lehet húzni... Igen... Naiv voltam. Azt hittem, szükségük lesz az uraknak létrákon mászkálni ahhoz, hogy elfogjanak. Vévedtem. Minek fárasztanák magukat, minek felesleszeni az esetleges tériszonyukat, minek... amikor ott a fejsze, amivel könnyedén be lehet verni ajtót, kaput, ott vannak a specialisták, akik a bevert ajtóablán keresztül játszi könnyedséggel el tudják távolítani a torlaszokat. Minek hát a létra?... Az egyházpénztárat Edittel a párna alá rejtettük. Egy szekrény már neki volt tolvaj a bejárati ajtóknak, Palival a másiknak is nekiveselkedtünk. Nagyon csikordult a padló a szekrény lábai alatt. Ekkor már hallatszott, hogy betörték a kaput, és feljöttek az emeletre is. „Be a templomba!”, szolt ránk László visszafogott hangon, és öltözött közben. A nyakkendőjét is fel akarta tenni, de már nem jutott rá idő... Koromsötét volt bent. Megdőndült a templom hátsó, bejárati ajtaja is. „Villanyt kell gyújtani”, hallottam László hangját. Rögtön eszembe jutott, hogy ökvivüle csak én tudom, hol van a villanykapcsoló, esetleg Edit, tehát ez csakis nekem szólhat. Éreztem, kiút a hideg veríték a homlokomon; elindultam hátra, a döngés irányába a sötét templomon át. Gyors, de bizonytalan léptekkel mentem, két kezeimet a padok támláján végighúzva. Nyúlott az idő, mint a parittyagumi, két lépés, egy döntülés, még három, bumm, még kettő... kitapogattam az ajtótok mellett a kapcsolók ládáját, bumm... iszonyú erővel verték... Vissza már a kivilágított templom padosorai között szaladtam, László épp a palásttal – bumm! – bajlódott, a hátára segítettem, aztán imádkozni kezdtünk. Alig néhány szó után megroppant az ajtó... Amikor felnéztem, tíz-tizenöt alak állt a terem végében, felénk bámultak. Egyesek egyenruhában, mások civilben. Egy tagbaszakadt férfi nyugodt, ráérős léptekkel elindult felénk, arcán elégedett mosoly, rosszat sejtetően paskolta saját tenyerét a csuklójára fűzött gumibottal.

– Mióta várom már ezt a pillanatot! – mondta örömtől mámorultan. – Imádkozz, mert többet nem fogsz, te szemét!

Aztán mások is elindultak. Engem találtak legközelebb. Két civil fogott karon, és a betört ajtó felé vezetett. Már nem láttam tisztán, már gondolkozni sem tudtam. Megállítottak a templom végében, és motozni kezdtek. Elvették az irataimat, dühösen

Horváth Gyula Péter felvétele

hozzám vágta a két gyertyát, amit a zsebemben találtak (még tegnapi maradt ott).

„Ne üssenek! Hagyjanak békén!”, hallatszott László meggyötört hangja, egy alak hátratórt karral vezette, egy másik nagyokat húzott a hátára gumibottal. Elkanyarodtak előttem. Egy alak a szőszék oldalát feszegette, a palást ott hevert az úrsztala előtt a földön, s az asztalon, az Úr asztalán egy gumibot.

„Tilos beszélni!” üvölt egy rendőr. Nem tudom, kinek mondja, csak Palival ketten vagyunk civilek a dubában, és egyikünk sem szolt egy szót sem. Nem emlékszem, hogy kerültem ide. Most lépnek ki a templomkapun, akik lent maradtak. Csak úgy csattognak a korbácsok a hátukon. Szabó úr, András bácsi, Attila, Krisztina, Norbert... – Fel a dubába! Fel, te gazember!

Csak László és Edit hiányzik, különben mind itt vagyunk. A sofőr a kormány mellé ül, feltúrazza a motort, de nem indul még, vár valakit... Jön. Igen. Ő az...
Fellép a dubába, és élem ül le a verőlegény. – Mehetünk!

Igehallgatás helyett

(A repedezett kőfal előtt két rendőr közrefogja az ütésektől összeroskadó fiatal nőt, egy harmadik az előrebillenő arcába rúg; a bakancs véres marad, hajtinccsek kapnak a szélbe, a fej a kövekbe ütődik...)

Nincsen még fél éve annak, hogy a magyar tévében láttam ezt a képsort, a „68 varázs” című dokumentumfilmben.

Erős fény. Hátamat a fálnak támasztom; a szekuritáé falának. A betonon ülök, egy folyosó padlóján. 1989. december 17-e, vasárnap, délelőtt 10 óra. Templomozás ideje. Nem merek felnézni az előttem üvöltő rendőr hadnagyra. Nem tudok uralkodni a tekintetemen; az undort, a gyűlöletet nem tudom a félelem mögé dugdosni. Félek. Nem hátrálhatom el magam a nézésemtől, és iszonyúan közel érzem arcomhoz a bakancsokat.

– *Mentél volna Budapestre...* – ordítja. Félek a következő mozdulattól. Elképesztően közel van a bakancs, és kíméletességre nem lehet számítani a megütött hangnem és hangerősség alapján. Védtelem vagyok, az arcom... – ... *tüntétést csinálni!*? – ... teljesen védtelem. A szemüvegemet már összetörték, de a fogaim, a csont – *Hazátlan!* – ja-im még épek... Elkéstem. Már semmit sem tehetek. Ha rúgni fog, már késő előkapnom a kezem, ha pedig megmozdulok, én provokálom ki a rúgást.

– *Miért nem szöktél ki Ma- ...* – Istenem! Lendül a láb... összeszorítom a fogaimat, hátha így nem törnek be... nincs időm védekezni!... nincs!... nincs!... hátul a fal... Istenem!... *-gyarországra?*

Elment. Most már megtapogathatom magam. Az arcom dagadt, biztosan kék is, de ép. Az oldalam sajog erősen minden lélegzetvétellel. Igen. Tehát oda kaptam a rúgást. Már csak a két ór van egyenruhában a folyosón. Ők nem bántanak már. Unják. Négy órát hasaltunk a betonpadlón, előrenyújtott karokkal, mozdulatlanul. Nem tudtam a farzsebemig hátranyúlni a zsebkendőmért, annyira megmerejt a karom, pedig engedélyt kaptam az orrfújásra. Akkor még ők is belénk rúgtak, ahányszor elmentek mellettünk..., de lehet hogy nem is ők voltak, nem tudom, nem merem felnézni. Azt mondták, golyót kap, aki megmozdul vagy társához szól. Most már lehet mozogni is, sőt, az elébb oda is tudtam sügni két szót Attilának.

Egyikük társalogni próbál velünk, de túlságosan korlátolt ahhoz, hogy sikerülne, hiába kutat a hangkészletében valami emberi után. Szinte elképzelhetetlen, hogy nemzedéktársak vagyunk, hogy talán élnek még a nagyszülei is, hogy lehet felesége, akihez tud gyöngéden szólni, hogy talán, ha nem kellene ránk ügyelnie, a gyerekeit sétáltatná a parkban...

– Hogy mit akarhatott az a hülye papotok...?

Nincs kedvem válaszolni, nem akarok vitázni, beszélgetni, értelmetlennek tűnik minden, mégis gyűlnek a szavak, gyülekeznek, és kikíváncsognak a daganatok miatt nem jól záró ajkak közül.

– Azért mégsem lehet olyan hülye, ha Nobel-díjra terjesztették elő, ugyanolyanra, mint Ceaușescu elvtársat! – kerestem a hangot, amivel az ő szintjén szólhatok.

– Meg is ver titeket az istenetek vagy ördögötök, amitek van – aztán nyolc év, meg húsz év börtön hangzik el...

– Verjen! Kérem, követelem, hogy verjen, de csak ha bűnösök vagyunk!

Erre nincs mit mondania; egy kicsit gondolkozik, aztán felkel a székről, és felkínálja András bácsinak, aki 63 éves, és nehezen áll már a lábán. Megviselték a verések. Sípól a lélegzete. Egy kicsit tiltakozik, udvariasságból, aztán leül. Nem érti az egészet. Tudja, hogy ez nem az a hely, ahol udvariaskodni szoktak. Mert nem udvariasságból püfölték a gyomrunkat, májunkat, arcunkat, szemüvegét sem kímélve, nem udvariasságból csattantak a gumibotok a hátunkon, nem udvariasságból térdeltettek le tarkóra tett kézzel, és rúgták a vesénket, nem udvariasságból tapsoltattak a vállatánál, a gumibottól feldagadt kezeinkkel...

Szerettem volna azt hinni, hogy valahol motoszkál bennük is a lelkiismeret, hogy talán az egyenruhával együtt az emberelenséget is levethetik magukról, igen, erről próbáltam meggyőzni magam, amikor fegyverek, gumibotok sorfala közt az udvarra tuszkoltak...

Tíz perccel később, amikor a börtön felé tartó rabkocsiban újra meghallottam a tömeg morajlását, sírni kezdtem. (Vége)

(Megjelent az „1990. TAVASZ” c. folyóiratban Temesváron, 1990.)

Gondnokok és presbiterek közös tanácskozása

Ez alkalommal a nagyváradi-csiglavárosi templom adott otthont a Királyhágómelléki Egyházkerület Presbiteri Szövetségének Elnöksége és a Gondnokok Kollégiuma közös tanácskozásának, amelyet október 24-én tartottak.

Sajnos nem minden egyházmegyei presbiteri szövetségi elnök és egyházmegyei gondnok jelent meg. A tanácskozást megtisztelte jelenlétével Szilágyi Sándor, a Magyar Református Egyház Presbiteri Szövetségének (MREPSZ) főtítkára.

Az elnökségi ülés áhítattal kezdődött, amelyet Vincze Zoltán házigazda lelkipásztor tartott az ApCsel 20,27-28 alapján. László Kálmán, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetség (KREKPSZ) elnökének köszöntő beszéde után megtörtént a számbavétel, melyből kiderült, hogy az elnökségi ülés határozatképtelen a sok hiányzó miatt. Ennek ellenére a tizennégy napirendi pontot a jelenlévők meghallgatták, megvitatták illetve javaslatokat tettek.

A sajtóbeszámolót követően Fábrián Tibor, a Harangszó főszerkesztője beszélt a lap helyzetéről. Bár az újság évek óta külön presbiteri oldallal jelenik meg, ennek ellenére sok gyülekezetben a presbiterek is passzívan viszonyulnak egyházkerületünk gyülekezeti lapjához. A főszerkesztő pozitív példákat is említett, ezek során rámutatott, hogy a nemrég indult Gyülekezeti múltidéző rovat például a Zilahyi Presbiteri Szövetség elnökének ötlete nyomán valósult meg.

Felszólalása végén arra kérte a jelenlévőket, hogy a maguk gyülekezetében, illetve egyházmegyéjében segítsék a lap népszerűsítését, terjesztését, valamint a tudósítói hálózat kialakítását.

Ezt megelőzően a jelenlévők meghallgatták Tóth Zsigmond presbiteri szövetségi sajtóreferens eddigi hat hónapi munkájának beszámolóját. A hozzászólók elismerésüket fejezték ki sajtóreferensi munkájáért, valamint a presbiteri honlap létrehozásáért és szerkesztéséért.

Az ülésen arról is szó esett, hogy 2010. július 2-3-án a Kárpát-medencei református sajtóról tart konferenciát Hidalmáson a Magyar Presbiteri Szövetség.

A pénzügyi beszámolóból kiderült, hogy a Szövetség anyagi helyzete lesújtó, a megszabott tagsági díjak kévsve, illetve egyáltalán nem folynak be a Szövetség kasszájába. Több javaslat is elhangzott a bevételi források növelésére. Javaslat hangzott el a tagdíj emelésére, eszerint 2010-től 10 RON lenne egy fő éves tagdíja. A javaslatot a márciusi Közgyűlés tárgyalja.

Beszámoló hangzott el az Erdélyi Egyházkerület Presbiteri Szövetségének október 2-án, Segesváron tartott közgyűléséről. Itt a leköszönő elnök helyébe Pályi József eddigi alelnök lépett. Ugyanitt döntés született arról, hogy az Erdélyi Presbiteri Szövetség támogassa a Romániai Országos Presbiteri Szövetség megalakítását.

Szilágyi Sándor, az MREPSZ főtítkára beszámolt az MPSZ és határon túli presbiteri szervezetek október 16-17-én tartott üléséről. Arról is szó esett, hogy a XVII. Kárpát-medencei presbiteri konferencia 2010. június 17-20. között lesz megtartva Debrecenben.

Lezárult a 2009-es presbiter választás, ami egy-két esettől eltérően törvényes keretek között történt. A Szövetség elnöksége ezúton is Isten áldását kéri a megválasztott presbiterek életére és munkájára!

A jelenlévők egyhangúlag ragaszkodtak a márciusi közgyűlés határozatához, mely szerint a Presbiteri Szövetségen belüli tisztújítás egyházmegyei szinten február 27-én lesz, míg az egyházkerületi elnököt és elnökséget március 20-án választják meg.

Bara Csaba, a Gondnokok Kollégiumának elnöke javasolta a jelenlévőknek, adják elvi beleegyezésüket, hogy az általa és KREKPSZ-elnök által megfogalmazandó előterjesztést elküldhessék a KREK Igazgatótanácsához, az Átvilágító Bizottsággal kapcsolatos sérelem jogorvoslása végett. Nem tartják jónak, hogy a zsinat-presbiteri elv nem érvényesült, hogy az Átvilágító Bizottságnak nincs egyetlen világi képviselője sem. Azt szorgalmazták, hogy a három lelkész képviselő mellett két világi képviselő is részt vehessen a bizottság munkájában.

A VI. Partiumi Presbiteri Konferencia megszervezésének szándékát egyelőre a Nagyvárad-Rogérisz Egyházközség jelezte.

Őrzők a strázsán – Feketeerdői presbiterek (3.)

Özv. Schneider Ferencné Piroska vagyok, nyugdíjas tanítónő, a Feketeerdői Református Gyülekezet tagja és presbiter.

Református istenfélő szülők gyermekeként nevelkedtem egy Kalotaszeghez tartozó faluban, Kispetriben. Gyermekkoromban rendszeresen jártam vallásórára és istentiszteletre. Szívesen tanultam a bibliai történeteket, a verseket és énekeket, és nagy szeretettel vettem részt az egyházi ünnepélyeken. A nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégiumban végeztem a tanítóképzőt. 1967-től nyugdíjba vonulásomig Feketeerdőn tanítottam.

A tanítóképzőben töltött évek alatt és tanítói pályám során messzire kerültem szülőfalumtól, így csak vakációban mentem templomba, s évente egy-két alkalommal vettem úrvacsorát, ha éppen húsvét egybeesett a tavaszi vakációval. Ezeket az alkalmakat végig könnyeztem, mert éreztem, hogy eltávolodtam Istentől és az egyháztól. Engedelmeskedtem a rendszer és feletteseim tiltásának, és Feketeerdőn egyetlen istentiszteleten sem vettem részt a rendszer váltás előtt. Itt először 1990-ben húsvétkor mentem el a gyülekezeti istentiszteletre, ahol a hívek nagy szeretettel fogadtak a közösségbe, amit soha nem fogok elfelejteni. Isten iránti hálával köszönöm meg ezt a sze-

retetet a még élő és a már elhunyt híveknek, akik úgy tekintettek rám, mintha mindig egy közösségben lettem volna velük.

Annak ellenére, hogy nem jártam templomba gyakran fohászoltam Istenemhez segítségért és számtalanszor tapasztaltam az Ő áldását életemben és munkámban. (...)

Az igazi változást a 2003 szeptemberben szervezett evangelizációs hét hozta, amelyen a tékozló fiú példázatát magyarázta lelkipásztorunk. Mivel akkor még tanítottam, nem vehettem minden alkalmon, de a lelkipásztor ideadta Cseri Kálmán egyik írását, amely ezt a példázatot magyarázta. Azóta én is vallom Pál apostollal: „Igaz az a beszéd és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött el a világba, hogy a bűnösöket üdvözítse, akik közül első vagyok én” (1Tim 1,15).

Életem során sok terhet cipeltem és hordozok ma is. De érzem Isten jóságát és szeretetét, mert mindig velem volt és van, és átsegít a nehéz helyzeteken. Ezért mindennap hálát adok Neki, és azért fohászlok, hogy továbbra is látogathassam a gyülekezeti alkalmakat, és eleget tudjak tenni a gyülekezeti szolgálatomnak mint presbiter és a kórus vezetője.

JÓZSA MÁRTA

Zsoltárok télben ...

*Zsúfolódnak a napok, már
zsémbes szájuk rőzsét szedett
zselléireivel a szélnek,
összebeszélnek szegényes, zsigori
szolgái az újszülött sötétnek,
zsarnok zsványként
napfényt rabolnak
tudván, most övök a holnap,
ám zsoldárok,
zsoldárok ha zsongnak
dalolva rohan a hold
hófelhő ölelő karjába
mérgező fagyok jámbor igába és
zsenge szívek békéje dobogja
zsarátnok nyugodt melegét
puha számolyt téve téréplő,
a Mindenhatót zengő életek elébe
feloldozva átszorongott éjek
zsoldos seregét
seregélyszárnyon szerteeresztve,
hogy üdvözölhessék a fényesség hírnökét.*

Celeb vagyok – ments meg Uram!

A celebek országa lettünk. Statisztikai felmérések szerint a tévénezők közel fele, 48,8 százalék, egészen „pontosan” 2 294 195 honfitársunk izgulta végig az egyik kereskedelmi csatorna Celeb vagyok, ments ki innen! című műsorát. Ma, úgy tűnik, minden a celebekről szól ebben az országban. Ők uralják a képernyőket, a magazinok címlapját, rájuk szavaznak a széles tömegek.

Természetesen meddő szélmalomharc lenne ez ellen bármit is szólni, hiszen hamar megkapjuk az ismerős cinikus választ: „Már megint kárognak az egyházak... Talán savanyú a szőlő?” Minden elismerésem tehát a celebritásoké (a latin szó jelentése: híresség, előkelőség), köztük a bukott egészségügyi miniszteré, mert ha valaki nem tudná: ő is celebritás bizonyos körökben... Csúpnán annyit szeretnék, hogy a *celeb* szó mellett gazdagítsuk szótárunkat egy másik idegen szóval, egy klasszikus bibliai kifejezéssel, a héber *celemmel*. Látszólag csak egy betű eltérés van a két szó között, de tartalmuk, jelentésük különbsége ég és föld.

A celem kifejezéssel már a teremtéstörténetben találkozunk, amikor arról olvassunk, hogy Isten az embert a maga *képmására* – celem – teremtette (1Móz 1,27). Ez természetesen nem valamiféle külső, fizikai hasonlóságra utal, hanem sokkal inkább a Teremtő és teremtménye közötti belső, lelki közösség ígérését és esélyét hordozza.

Emellett a celem az ókori nagy uralkodók olyan képmását, szobrát is jelentette, amely birodalmának felségterületét hirdeti. Erről olvashatunk például *Dániel próféta könyvében*.

Ehhez hasonlót újkori történelmünkben is megtapasztalhattunk. Még sokan emlékezhetünk a proletárdiktatúra profán szent-háromságának méretes képeire: *Marx, Engels és Lenin*, illetve hűséges magyar csatlósai, *Kádár, Fock és Losonczi* minden fontos középületben és útkereszteződésben „jelen voltak”, emlékeztetve az esetleg feledékeny alattvalókat, hogy övék az ország, a dicsőség és a hatalom. Nem övletlen, hogy az '56-os forradalom leglátványosabb nyitánya éppen a hatalmas Sztálin-celem porba döntése volt.

Napjainkra a kommunizmust felváltotta a konzumizmus. Úton-útfélen hatalmas óriásplakátok figyelmeztetik a jámbor fogyasztókat, hogy mely márkáknak és termékeknek tartoznak feltétlen hódolattal és pénzáldozattal. Négyévenként pedig, a választási kampány idején az óriásplakátokról politikusok mosolyognak ránk, mindig egyre szebb jövőt ígérve a balgán hiszékeny választópolgároknak. Alig hiszem, hogy az ókortól napjainkig bármilyen pozitív fejlődés tetten érhető lenne a celemek történetében...

De térjünk vissza a celem prototípusához, a Genézis, a kezdet könyvéhez! A Teremtő azzal a küldetéssel helyezi az embert az édenkertbe, „*hogy azt művelje és őrizze*”

(1Móz 2,15). Isten nem szobrokat, óriásplakátokat akar felállítani a teremtett világban, hogy emlékeztesse Alkotójára és Fenntartójára, hanem az ember lehet – a szó legtisztább és legmélyebb értelmében – Isten egyedüli felelős képviselője a többi teremtménytárs között. Ezt a páratlan méltóságot, kiütközött mandátumot játszotta el az ember hitetlenségével és engedetlenségével, a bűnbeeséssel.

Izgalmas teológiai kérdés, hogy istenképességünk, celem voltunk teljesen eltűnt, vagy homályos torzoként őrzünk-e még valamit belőle. De a diagnózisnál fontosabb a terápia, Isten üdvterve, melynek lényege, hogy elküldi a várva várt Messiást, akiben újra tisztán felragyog az Atya képe. Továbbá Krisztusra tekintve még a pogány római helytartó, Pilátus is akarva-akaratlanul próféta kijelentésre ragadtatja magát: „Ecce homo!” – „Íme, az ember!” (Jn 19,5) Benne a valóságos Isten és a valóságos ember, az új Ádám jött el a földre. Ő érkezik hozzánk újra meg újra, különösen is az áldott adventi időszakban.

Jézus érkező világossága nyomán a mi arcunkon, a mi életünkben is újra felderenghet celem voltunk fénye. A Mester teremtő szavával újra celemmé teheti tanítványait: „*Ti vagytok a világ világossága.*” (Mt 5,14a)

Ahogy közelednek a karácsonyi ünnepek, egyre több a fény körülöttünk. Nemcsak az adventi koszorú égő gyertyáinak száma nő, de több a fény az utcákon, a tereken, a házak ablakaiban és az otthonokban. Jó lenne, ha a külső féynövekedés mellett nem maradna el az ideai adventben a belső, lelki napfelkelte sem! Erre figyelmeztet Jézus bátorító szava: „*A lámpást sem gyújtják meg, hogy a véka alá, hanem hogy a lámpatartóra tegyék, és akkor világít mindenkinek a házban. Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.*” (Mt 5,15-16) Íme, az autentikus celemküldetés helyreállításának jézusi forogatókönyve.

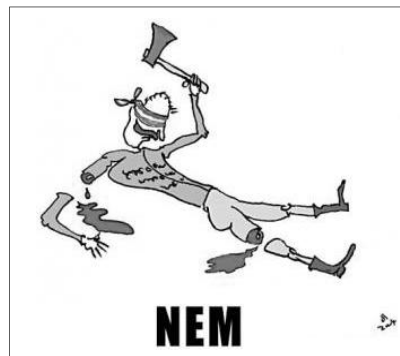
Ha talán még nem is tud róla, de erre a krisztusi fényre szomjazik valójában minden teremtmény: az ünnepele celeb éppen úgy, mint a szürke, hétköznapi átlagember.

Ebből következően mi nem azt kérjük, hogy valaki mentsen ki minket innen, mert számunkra az élet sokkal több, mint egy túlélőshow. Mi celemként szeretnénk újra megélni, hogy Isten nemcsak Teremtőnk, hanem Megváltónk is. Jézusban megváltott a vele és egymással élő szeretetközösségre. Ezért énekeljük reménységgel az adventi himnuszt: „*Ó, fényes Nap, ó, szép Csillag, / Téged vágyunk mi látni csak. / Kelj fel, Napunk, fényességed / Űzze el a sötétséget!*”

GÁNC S PÉTER

(A szerző evangélikus püspök.)

FIRKA

Öncsonkítás

Adorjáni László rajza

TOLLVONÁS

Adventi készülődés

Csütörtökön eziüst csillagokat ragasztgattunk az Otthon ablakaira. Egyik helyen az üveget gyékényroló takarta, előtte pedig végig cserepes virágok voltak. Most mit tegyünk? Ide is csak fel kellene tenni a díszítést! Egyikőnk óvatosan elkezdte húzni fölfelé a rolót, de csak későn vettük észre, hogy abba belesodródott az egyik virág levele, majd gyökereitől kiemelte azt a földből. Mint a gyerekek, amikor valami csínyet követnek el, körülnéztünk, látta-e valaki, még neveltünk is, majd gyorsan igyekeztünk eltüntetni a nyomot. A virágot visszatettük a cserepébe, rásöpörtük a kihullott földet, és folytattuk a munkánkat. Azért tudtuk, hogy ezzel még nincs elintézve. Szóltunk a néninek, aki a virágokat gondozza, hogy hamar ültesse át a talajtvesztett virágot, nehogy a gyökerei túlságosan megsérüljenek, s az az egész növény pusztulásához vezessen.

Úgy érzem, mintha nemzetünk is hasonlóan vesztett volna talajt, mint az említett virág. Gyökereink fölszakadoztak, imbolygunk, és mindenfelé kapkodunk, hogy újra támaszra találjunk. És várakozunk. Várjuk a kertészt, aki végre rendbe tesz mindent.

Adventi készülődésünk alkalmából azt kívánom mindenkinek, hogy az igazi kertészt várja, és ne azt, aki csak úgy rásöpri gyökereinkre a földet, s úgy tesz, mintha ezzel minden el lenne intézve!

KERESZTES ILDIKÓ

1900 előtti
Könyvek
 kéziratok, térképek
Vétele

KÖZPONTI ANTIKVÁRIUM
 1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15.
 Telefon: (06 36) 1 483 13 34
 e-mail: info@kozpontiantikvarium.hu

Házhoz megyünk!

CSÚRY ISTVÁNT VÁLASZTOTTÁK EGYHÁZKERÜLETÜNK ÚJ PÜSPÖKÉNEK. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület közgyűlése november 20-án Nagyváradon a korábbi helyettes püspököt választotta egy évre az egyházkerület élére. A választáson három jelölt indult, Csúry István (képünkön) 68, Mikló Ferenc nagyszalontai lelkész, bihari esperes 14, Józsa Ferenc arad-mosóczi lelképásztor 3 szavazatot kapott. Tőkés László júniusban mondott le püspöki tisztségéről, miután európai parlamenti képviselővé választották. Az új, teljes jogkörű püspök mandátuma egy évre szól. A következő teljes, hatéves mandátumra 2010 októberében választanak püspököt.

A közgyűlés ünnepi részében tíz lelképásztor felszentelésére került sor: Tóbiás Tibor György, Forró Csaba, Geréb Miklós, Orbán László Csongor, Szabó Árpád Csaba, Szabó József Levente, Szatmári-Gergely Kinga Henrietta, Szigeti Ferenc Ernő, Tolvaj László és Sulyok Júlia. Ezt a Pro Ecclesia-díjak átadása követte. Az idei kitüntetettek: Nagysomkúti (Nagybányai Egyházmegye), Misztótfalui (Nagybányai Egyházmegye), Sarmaság-Bányatelepi (Szilágysomlyói Egyházmegye) és Szilágysomlyói Református Egyházközség (Szilágysomlyói Egyházmegye), valamint Varga Imre (Nagybányai Egyházmegye).

F. T.

„SZOSZEK AZ ETERBEN”. A nagyváradi református rádiózás kezdetéről, jelenéről és reménybeli jövőjéről esett szó azon a sajtótájékoztatón, melyet az Emission – Hollandiai Református Rádió Alapítvány képviselőinek jelenlétében tartott Veres Kovács Attila főszerkesztő és Gavrucza-Nagy Emese rotvavezető november 6-án, a Lorántffy Egyházi Központban található stúdióban. A református műsor adásideje a hét évvel ezelőtti heti 25 percről napjainkra heti két órára növekedett. Kezdetben a helyi baptista rádiótól béreltek adásidőt, 2004-től pedig az egyik kereskedelmi rádió kínálatát színesítik műsoraikkal. A holland támogatással létrehozott stúdióban 12 lelkes munkatárs készíti a műsorokat. A stúdióknak nyújtott támogatást évről-évre csökkentik – mutatott rá Zsigmond András, az Emission romániai képviselője. Azt szorgalmazták ugyanis, hogy a helyi egyházkerület vegyék át a stúdiók fenntartását. Bár a váradi stúdió 5

éves támogatási időszaka hamarosan lejár, az Emission vezetői a sajtó érdeklődésére elárulták, hogy ezt követően is támogatják, a februártól Refonia néven alapítványi háttérrel is rendelkező váradi református stúdiót. Az Emission világszerte támogat református rádiós projekteket – mondták az Emission holland vezetői: Jaap Schiebaan és Bernart Jonker. Európában éppen Erdélyben a legerőteljesebb a jelenlétük.

VASÁRHELYI GÁBOR

A FORRADALMI EMLÉKÉV DECEMBERRE TERVEZETT RENDEZVÉNYEI: **December 4., Budapest:** „Temesvár 1989-2009: Húsz évvel a kommunizmus bukása után” – nemzetközi konferencia. Szervezők: a budapesti Polgári Magyarorszáért és a Pro Minoritate Alapítványok. **December 5., Kolozsvár:** Az Erdélyi Unitárius Egyház emlékünnepe az 1989. évi népfelkelés 20. évfordulóján. **December 9., Bukarest:** „Temesvártól Brüsszelig: Húsz évvel a kommunizmus bukása után”. Rendkívüli kerekasztal-beszélgetés a Társadalmi Dialógus Csoport székházában. Meghívottak: Tőkés László és Vladimir Tismăneanu; „Memento 1989-2009” mozgóképfilm, valamint Vincze Gábor kisebbségi kronológiája román kiadásának bemutatója; Este találkozik az EU-nagykövettekkel a Magyar Nagykövetségen. **December 11., Temesvár:** „1989 – kezdet és vég: kommunizmus, neokommunizmus, posztkommunizmus” – nemzetközi konferencia. Szervezők: Sziget Emlékalapítvány, Temesvári Társaság és a Temesvári Francia Kulturális Központ; Az Új Ezredéért – képzőművészeti tárlatnyitó az Új Ezredév Református Központ alagsorában. **December 14., Temesvár:** „89 RETRO” - Az Integratio Alapítvány, a MIT és az EMI ifjúsági programjának zárórendezvénye; Temesvári Memento – kiállításnyitó és könyvbemutató; Régi(j)ó világ – honismereti folyóirat évfordulós lapszámának bemutatása; „Rev. Revolution” – Antal János és Joel David angol nyelvű kötetének bemutatója; Évfordulós rendkívüli Sajtóklub azoknak az újságíróknak a részvételével, akik 1989-ben a hallgatás falának lebontásában segítséget nyújtottak. **December 15., Temesvár:** „Temesvár 1989–2009: Húsz éves a rendszerváltás” – kerekasztal-beszélgetés a Szórvány Alapítvány és az EP-iroda szervezésében; Koszorúzás a Hősök temetőjében, majd látogatás az Új Ezredév Református központban; Szóczy Árpád *Drakula árnyékában* című dokumentumfilmjének temesvári ősbemutatója; „Küzdelem és építés – Temesvár 1989–2009: Húsz éves a rendszerváltás” – ünnepi fórum a Temes-

vári Nyugati Tudományegyetem aulájában nemzetközi közéleti személyiségek részvételével; Ünnepi gálaest a Temesvári Opera nagytermében Tőkés László művészbártaival részvételével (rendező: Koltay Gábor). **December 16., Strassbourg:** „A romániai rendszerváltás” – az EPP romániai EP-küldött-ségének évfordulós rendezvénye az Európai Parlamentben. **December 16., Temesvár:** Mandics György könyvének bemutatója – a szerző jelenlétében a Belvárosi Református Egyházközség Újvárosy-teremben; Szabadtéri megemlékezés a népfelkelés kezdetét jelentő Mária-téri eseményekről a helyszínen és a mozgó villamos-múzeum avatása. Szervezők: Belvárosi Református Egyházközség, Temesvári Társaság és Integratio Alapítvány. **December 17., Budapest:** Szóczy Árpád *Drakula árnyékában* című filmjének magyarországi ősbemutatója az Uránia Filmszínházban. **December 17., Temesvár:** Az RMDSZ Temes megyei Szervezetének megemlékező rendezvénye a Kós Károly Közösségi Központban. **December 18., Temesvár:** Emlékező kerekasztal-beszélgetés (első rész) – a református parókia körüli események egykori szereplőinek részvételével – Hősök Panteonjának felavatása; *Gúzsba kötött kisebbség. Magyarok a 20. századi Romániában* – Vincze Gábor történész kronológiájának és tanulmánykötetének bemutatója; Emlékező kerekasztal-beszélgetés (második rész) – a Tőkés-család jelenlevő tagjainak részvételével; *Verdi: Rekviem* – a Temesvári Önkormányzat által szervezett koncert a város főterén. **December 19., Temesvár:** KREK Igazgatótanácsa, valamint az Esperesek és Gondnokok Kollégiumának ünnepi ülése (első rész); Az Új Ezredéért – Képzőművészeti tárlatnyitó és aukció az Új Ezredév Református Központ alagsorában; KREK Igazgatótanácsa, valamint az Esperesek és Gondnokok Kollégiumának ünnepi ülése (második rész); A felújított Belvárosi Református Templompalota felavatása; Ünnepi Ökumenikus Istenisztelet, egyházi főmél-tóságok részvételével. **December 20., Temesvár:** „Temesvár felszabadult” – a Temes Megyei Önkormányzat ünnepi ülése; Megemlékezés a BMDSZ megalakulására – ünnepi műsor (a Csíki Gergely Színház nagytermében). **December 21., Arad:** Megemlékezés az aradi eseményekről és Tóth Sándor hődmézövásárhelyi polgár halálának 20. évfordulójáról. **December 26., Szilágycseh:** Szilágysági Szabadító Karácsony. Molnár Kálmán könyve második, kiegészített kiadásának bemutatója. **December 27., Menyő:** Zarándoklat Menyőbe – Hálaadó istenisztelet Karácsony harmadnapján.

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyűlekezeti Lapja
ISSN 1221 - 0323
Megjelenik kéthetente. Ára 1,20 lejt.

Felelős szerkesztő: Fábian Tibor. **Olvasószerkesztő:** Babes Arday Erika. **Tördelőszerkesztő:** Kraftsikné Petrikó Ildikó. **Külmunkatársak:** Balázsné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kupán Árpád, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr. 14. Tel.: 0259/416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, http://harangszo.blogspot.com A terjesztés a lelkesi hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.